

POLITIETS
SIKKERHETSTJENESTE

Postboks 4773 Nydalen
0421 OSLO
post@pst.politiet.no
Tlf.nr. 23 30 50 00
Besøksadresse:
Nydalen allé 35

Justis- og beredskapsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Kontaktperson: Trude
Langeland Frantsvold

Deres ref.: 21/5380 - KEAB
Vår ref.: 21/04603-2
Dato: 15. november 2021

Høring - Nye presiseringer i utlendingslovens og utlendingsforskriftens regler om utvisning

I. Innledning

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) viser til høring fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) av 6. oktober 2021. Departementet foreslår endringer i utlendingsloven § 126 annet og femte ledd, samt endringer i utlendingsforskriftens § 14-1 a og § 14-2 a.

Utlendingsloven § 126 er inntatt i utlendingslovens kapittel 14, som har særskilte bestemmelser for saker som berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Dette er saker som faller inn under PSTs mandat, jf. politilovens § 17b. Departementet foreslår en revisjon av utl. § 126 ved at det gjøres flere tillegg og endringer i bestemmelsen. PST vil under punkt II komme med kommentarer til disse forslagene.

Når det gjelder utlendingsforskriften § 14, er dette bestemmelser knyttet til de generelle reglene for utvisning. PST har her ingen særskilte bemerkninger.

II. Forslagene til endring i utlendingsloven § 126 annet og femte ledd

1. Utvisning i § 126 av flyktning etter § 28 første ledd a og bokstav b.

I § 126 andre ledd annet punktum foreslås det en presisering om at en flyktning etter flyktningkonvensjonen, jf. § 28 første ledd *bokstav a*, ikke kan nektes eller fratas anerkjennelse som flyktning av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Samtidig skal det tydeliggjøres at

flyktningen *likevel* kan besluttes utvist av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser, men ikke av utenrikspolitiske hensyn.

Departementet viser til at flyktningkonvensjonen ikke er til hinder for å kunne utvise av hensyn til nasjonal sikkerhet eller offentlig orden. Flyktningen vil uansett være vernet mot utsendelse til områder hvor han/hun risikerer umenneskelig behandling, jf. § 73, med mindre vedkommende kan sendes til et trygt tredje land. Konsekvensen er at flyktningen mister en eventuell oppholdstillatelse gitt etter § 28 annet ledd slik at vedkommende kan sendes ut av landet så snart returforholdene blir trygge. Utvisningsvedtaket vil således innebære at flyktningen vil mangle en formell oppholdstillatelse og således ikke ha de rettigheter en formell oppholdstillatelse vil gi.

Departementet skriver i høringsnotatet at det er behov for å tydeliggjøre at en flyktning etter flyktningkonvensjonen kan få et utvisningsvedtak mot seg av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser. JD peker på at dette har vært og fortsatt er gjeldende rett, men at det ikke kommer klart nok frem av ordlyden etter at bestemmelsen sist ble endret i 2014.

I § 126 annet ledd tredje punktum foreslås det at man setter inn dagens § 126 femte ledd, hvor det fremgår at en flyktning etter § 28 første ledd bokstav b, kan utvises av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser, samt miste eventuell oppholdstillatelse og nektes anerkjennelse som flyktning.

PST støtter forslagene til endring i § 126 andre ledd annet og tredje punktum. Vi er enig i at dagens ordlyd fremstår som uklar. Etter PSTs vurdering vil de foreslåtte endringene tydeliggjøre hvilken adgang det er til å utvise konvensjonsflyktninger etter § 28 første ledd bokstav a og hvilken adgang det er til å utvise flyktninger etter § 28 første ledd bokstav b. Forslaget bidrar således til en mer oversiktlig og strukturert lovbestemmelse, samt en mer presis ordlyd.

2. Når en gyldig oppholdstillatelse opphører etter utvisningsvedtak etter § 126

Departementet foreslår at det i utl. § 126 annet ledd fjerde punktum skal fremgå eksplisitt at enhver gyldig oppholdstillatelse opphører å gjelde straks det er fattet et utvisningsvedtak av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser.

I dagens utl. § 129 fremgår det at utsendelse kan i utgangspunktet skje før en klage er behandlet. Departementet skriver at de imidlertid mener at regelen om opphør av øvrige tillatelser bør fremgå tydeligere i utvisningssakene ved at den inntas i § 126. Det vises også til at man har en tilsvarende opphørsbestemmelse i § 71 første ledd første punktum etter de ordinære utvisningsreglene. Departementet peker på at når det først er nødvendig å utvise en utlending av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser, er det svært viktig at oppholdstillatelsen opphører umiddelbart uten at det skal være nødvendig å vente på en klage- og domstolsbehandling (unntaket er dersom det besluttes oppsettende virkning).

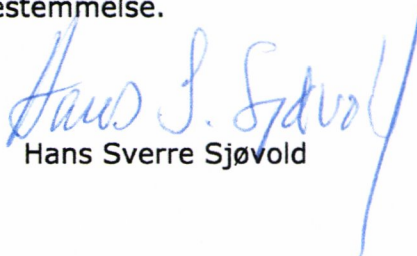
PST støtter forslaget om en slik presisering i § 126. Ved at regelen om opphør av oppholdstillatelse tas inn i den samme bestemmelsen som regulerer utvisning, bidrar man til unngå usikkerhet om hvilken status utlendingen har i Norge når det først er truffet et utvisningsvedtak. Nettopp i saker hvor grunnleggende nasjonale interesser står på spill, er det svært viktig for PST at man har mulighet til å handle raskt etter at utvisningsvedtaket er fattet. Tidsmomentet vil ofte være sentralt her. Når en utlending blir utvist på grunn av f. eks faren for fremtidige terrorhandlinger, ulovlig etterretningsvirksomhet, spionasje og salg av våpenteknologi mm, er det viktig at saksbehandlingsreglene er så oversiktlige og presise som mulig. At loven blir tydeligere på dette punktet, vil kunne bidra til at PST og utlendingsmyndighetene greier å følge opp iverksettelse av vedtak, eventuell tvangsmiddelbruk og uttransportering på en mer effektiv måte.

3. Adgangen til å tilbakekalle i stedet for å utvise etter § 126

I § 126 andre ledd femte punktum foreslås det en presisering om at det er adgang til å tilbakekalle en tillatelse *i stedet for* å utvise. Departementet bemerker selv at denne regelen trolig vil være lite praktisk ettersom man i disse sakene så godt som alltid vil se et behov for å utvise og ikke bare tilbakekalle en tillatelse eller rettighet. PST deler den vurderingen, men har samtidig ingen innvendinger mot at en slik formell presisering gjøres i loven.

4. Utlendingsloven § 126 femte ledd

Det foreslås en presisering om at utvisning eller bortvisning av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser ikke kan iverksettes i strid med returvernet i utl. § 73. PST støtter forslaget om at dette viktige prinsippet blir inntatt § 126. I likhet med de øvrige lovforslagene, vil dette bidra til at § 126 blir en mer oversiktlig og dekkende lovbestemmelse.

Hans Sverre Sjøvold

Linda Renate Steinsland Lobo (JD)

Fra: Bjørn Trygve Baasland
Sendt: 17. november 2021 09:48
Til: Post_Justis
Kopi: Roger Berg; Kristin Hemmer Mørkestøl (JD)
Emne: Til INN v/ Baklund
Vedlegg: Scannet_dokument05-20-2021-092012.pdf

Hei,

Henstiller om at vedlegget videreformidles til INN v/ Kenneth Baklund.

Takk for bistand.

Bjørn